

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA.

GLAVA VOJNE HAJBERA

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Jahja-a, sina Seida, od Bušejra, sina Jesara, da je Suvejd, sin Numana, izvijestio njega da je on izašao sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, (u) godini Hajbera, te kada smo bili u Sahba-u (u Sahbi) - a ona (ta naseobina) je bliže (niže) Hajbera - klanjao je popodne (popodnevnu molitvu-ikindiju). Zatim je pozvao za opskrbe, pa se nije njemu donijelo (ništa drugo) osim prekrupe (bungura). Pa je zapovjedio za njega, pa se je ovlažio (skvasio se bungur u vodi), pa je jeo (on tu prekrupu) i jeli smo (i mi). Zatim je ustao ka sutonskoj molitvi (akšamu), pa je promučkao (vodu u ustima, tj. isplakao je, izaprao je usta vodom) i promučkali smo (i mi usta vodom), zatim je klanjao, a nije se očistio (čistio, abdestio za molitvu ponovno zbog jedenja).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Hatim, sin Ismaila, od Jezida, sina Ebu Ubejda, od Selemeta, sina Ekve-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Izašli smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, ka Hajberu (gradu koji se nalazi sjeverno od Medine prema Siriji). Pa smo išli (putovali) noću. Pa je rekao (jedan) čovjek od (toga) naroda Amiru:

"O Amire! Zar nećeš dati čuti nama od tvojih stvarčica (tj. od tvojih pjesama, od tvojih pjesničkih sastava)?" A bio je Amir čovjek pjesnik. Pa je sišao (tj. počeo je da) goni (tjera) pjevanjem (da popijeva) za (te) ljude govori (tj. govoreći, izgovarajući ovo):

"Moj Bože! Da nije Tebe, ne bismo se naputili,
I ne bismo milodarili, i ne bismo klanjali.
Pa oprost - žrtvovanje je za tebe (Muhamede) - (oprosti nam, Bože, ono) što smo ostavili,
I baci svakako spokojstvo na nas.
I učvrsti (naše) noge ako se susretnemo.
Zaista mi kada se je vikalo za nas (da odustanemo od istine), nismo htjeli.
I sa (tim) vikanjem jaukali su na nas (ili: tražili su pomoć protiv nas)."

Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je ovaj tjerač (deva popjevkom)?" Rekli su: "Amir, sin Ekve-a." Rekao je: "Pomilovao ga Allah!" Rekao je (jedan) čovjek od (toga) naroda: "Trebala je (njemu) rajaska nagrada, tj. Treba mu raj; ili mučeništvo, nagrada mučenika, šehida zbog tvoje te molbe za njega, i tvoga blagoslova), o vjerovijesniče Allaha! Zašto nisi dao (tj. Zašto ne bi dao) uživati nama s njime?" (To jest: "Ostavi ga među nama da nas zabavlja.") Pa smo došli Hajberu. Pa smo opsjedali njih (stanovnike Hajbera), čak je pogodila nas žestoka glad. Zatim je zaista Allah, uzvišen je, osvojio nju (tu varoš, grad Hajber) na njih (njima, tj. muslimanima). Pa pošto su omrknuli (muslimanski) ljudi večer (tj. uoči onoga) dana koji je (bio taj što) se je osvojila njima (ta varoš u tom danu), naložili su mnoge vatre. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Šta su ove vatre? Na kojoj stvari (tj. Zbog čega) ložite (vatre)?" Rekli su: "Na meso (Zbog mesa)." Rekao je: "Na koje meso (tj. Zbog kakvoga mesa)?" Rekli su: "Mesa ljudskih (tj. pitomih, domaćih) magaraca." Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Prolijte nju, razbijte nju (posudu u koju je god stavljeno da se vari to meso)." Pa je rekao (jedan) čovjek: "O poslaniče Allaha! Ili (da) prolijemo nju i operemo nju (a da je ne razbijamo)." Rekao je: "Ili to (tako da učinite)." Pa pošto se je poredao (u bojne redove međusobno muslimanski taj) narod, bio je mač Amira kratak, pa je dohvatio s njime (njime) golijen (cjevanicu jednoga) Židova zato (da) udari njega, i povrati se (odskočio je) vrh njegovoga mača, pa je pogodio izvor koljena Amira (Amirovo samo koljeno), pa je umro od njega (od toga pogotka). Rekao je: Pa pošto su se vratili (vraćali iz Hajbera u Medinu), rekao je Selemete:

Vidio je mene poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i on je uzimač (tj. i uzeo je on) za moju ruku, rekao je:

"Šta je tebi?" Rekao sam njemu: "Tvoja žrtva je moj otac i moja majka (tj. Žrtvovao bi ih oboje za tebe)! Tvrdili su da je Amir (svojim slučajem dospio u takvo stanje da) se pokvario (da je propao) njegov posao (rad dobrih djela zbog onakvoga završetka života)." Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Lagao je (onaj) ko je rekao njega (ko je to rekao). Zaista su njemu zaista (njemu pripadaju) dvije nagrade (on ima dvije nagrade)." I skupio (je) između svoja dva prsta (a još je onda dodao). "Zaista on je zaista trudbenik, borac. Malo je bio (koji) Arap (koji) je išao u njoj (tj. po njoj - po Zemlji, po Medini; ili: koji je išao sa njom - sa takvom osebinom, osobinom, vrlinom) kao on (tj. kao Amir)." Pričao nam je Kutejbete, pričao nam je Hatim, rekao je: "..... odrastao sa njom."

(To jest: Po ovom drugom predanju upotrebljena je riječ "neše'e" umjesto "meša", pa zadnja rečenica bi onda glasila: "Malo je koji bio Arap koji je odrastao u njoj - ili sa njom - kao on.")

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Humejda Tavila, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, došao (k) Hajberu noću. A bio je (običaja), kada je došao (tj. kada bi došao nekom) narodu u noći, (da) nije navaljivao u njih (na njih) do (da) osvane (dok ne osvane pa je tako i kod Hajbera učinio, čekao je da osvane). Pa pošto je osvanuo, izašli su (hajberski) Židovi sa svojim lopatama i svojim zembiljima (malim torbama sa ručkom koje služe za nošenje živežnih namirnica i koje su pravljene od palminog lišća). Pa pošto su vidjeli njega, rekli su:

"Muhamed, tako mi Allaha, i petodjel (tj. i njegova vojska je ovo)!" Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Porušen je (Porušen bio) Hajber! Zaista mi kada smo odsjeli u trznu (tratinu jednoga) naroda (u cilju rata), pa loše je bilo jutro opomenutih (od strane naše)." Izvijestio nas je Sadekate, sin Fadla, izvijestio nas je Ibnu Ujejneta, pričao nam je Ejub od Muhameda, sina Sirina, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Jutrom smo došli Hajberu rano. Pa su izašli njegovi stanovnici sa lopatama. Pa pošto su vidjeli (ugledali) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekli su:

"Muhamed, tako mi Allaha, Muhamed i petodjel (i vojska)!" Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Allah je veći (od svega i svakoga)! Porušio se je Hajber! Zaista mi kada smo odsjeli (sišli) u trznu (tratinu, predvorje, tj. u blizinu jednoga) naroda, pa loše je bilo jutro opomenutih." Pa smo pogodili od mesa (pitomih) magaraca, pa je dozivao dozivač Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista Allah i Njegov poslanik zabranjuju njih dvojica vama mesa (meso pitomih) magaraca, pa (jer) oni su poganstvo (nečistoća)."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Abdul-Vehaba, pričao nam je Abdul-Vehhab, pričao nam je Ejub od Muhameda, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (našao se u takvoj prilici da) je došao njemu (jedan) dolazač, pa je rekao:

"Pojeli su se (tj. Poješće se ovi pitomi) magarci." Pa je šutio. Zatim je došao njemu drugi puta, pa je rekao: "Pojeli su se magarci."

(Može da se stavi i uskličnik, pa da se piše ovako: "Pojeli su se magarci!")

Pa je šutio. Zatim je došao njemu treći puta, pa je rekao: "Učinilo se je (da) nestanu (tj. Uništiti su se pitomi) magarci." Pa je zapovjedio (jednome) dozivaču pa je dozivao u (među muslimanskim) ljudima (među muslimane):

"Zaista Allah i Njegov poslanik zabranjuju njih dvojica vama mesa (sve vrste mesa ovih) magaraca porodičnih (domaćih)." Pa su se izvrgli (oni) lonci, a zaista oni zaista ključaju sa mesom (tim napunjeni, pristavljeni).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hamad, sin Zejda, od Sabita, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Klanjao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, jutarnju molitvu (sabah) blizu Hajbera u mraku (pred samu zoru, pred svitanje), zatim je rekao:

"Allah je veći (od svega i svakoga)! Srušio se Hajber! Zaista mi kada smo odsjeli u trznu (nekoga) naroda, pa loše je bilo jutro opomenutih." Pa su izašli trče (tj. trčeći, žureći oni) u (po) ulicama (toga grada-Hajbera). Pa je ubio (naredio ubijanje) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (njihove) borce (njihovih boraca) i (a) zarobio je (proglasio je robljem njihovo) potomstvo. A bila je u (tom) roblju Safija, pa je postala (tj. pripala, dopala na diobi) k Dihjetu Kelbiji, zatim je postala k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je učinio njezino oslobađanje (od ropstva, zarobljeničtva) njezinim vjenčanim darom (za vrijeme vjenčanja nje sa Muhamedom a.s.). Pa je rekao Abdul-Aziz, sin Suhejba, (k) Sabitu:

"O Ebu Muhamede! Je si li ti rekao Enesu: "Šta je dao (odredio vjenčanoga) dara njoj?" Pa je pokrenuo (klimnuo) Sabit svoju glavu (u znak) potvrđivanja njemu.

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete od Abdul-Aziza, sina Suhejba, rekao je: čuo sam Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Zarobio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Safiju, pa je oslobodio nju i sebi je vjenčao nju. Pa je rekao Sabit Enesu:

"Šta je dao (vjenčanoga) dara njoj?" Rekao je: "Dao je (vjenčanoga) dara njoj njezinu osobu (ličnost), pa je oslobodio nju."

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Jakub od Ebu Hazima, od Sehla, sina Sa'da, Saidije, bio zadovoljan Allah od njega, da se je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, susreo on i (određeni) idolopoklonici, pa su se pobili.

(Gdje je susret bio u ovom slučaju, to u tekstu ovoga hadisa nije rečeno, pa zbog toga neki kažu da ovaj hadis nema mjesta ovdje, jer se ovdje govori o vojni na Hajber. Drugi kažu da je ovaj slučaj bio kod Hajbera, ili, možda, na putu za Hajber, pa je zato ovdje i spomenut, i tu tvrdnju žele da i potkrijepe s time što kažu da je ovaj slučaj istovjetan sa slučajem iz slijedećega hadisa iz kojega se vidi da je to bilo u vezi sa pohodom na Hajber prema pričanju Ebu Hurejreta.)

Pa pošto se nageo (tj. vratio) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, k svojoj vojsci, i nageli su se (vratili su se i ovi) drugi k svojoj vojsci. A u drugovima poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (bio) je čovjek (jedan takav da) neće ostaviti njima (tj. neprijateljima nijedne njihove osobe) iznimne, a ni usamljene (drukčije) osim (tako da) je slijedio nju udara (udarajući on) nju sa svojim mačem (tj. svojom sabljom). Pa se reklo:

"Nije bio dostatan (tj. borben) od nas danas nijedan (čovjek) kao što je bio dostatan (jedan) omsica (taj-i-taj, jedan iks)." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Što se tiče (njega), zaista on je od stanovnika Vatre." Pa je rekao (jedan) čovjek od (toga) naroda: "Ja sam njegov drug (tj. Ja ću da ga pratim da vidim kako će on završiti)." Rekao je: Pa je izašao sa njim. Kada god (Svaki puta kada) je stao, stao je s njim, a kada je požurio, požurio je (požurio bi i on) sa njim. Rekao je: Pa se ranio (ranjen je taj borbeni) čovjek žestokom ranom, pa je tražio žurno (brzo svoju) smrt. Pa je stavio svoj mač u zemlju, a njegov vrh (doslovno: a njegovu mušicu, a to znači: vrh mača, sablje - stavio je) među svoje dvije sise, zatim se natovario (natovario, nasadio, presavio) na svoj mač, pa je ubio svoju osobu (ubio je sam sebe, izvršio je samoubistvo). Pa je izašao (onaj drugi) čovjek k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Svjedočim da si ti poslanik Allaha." Rekao je: "A šta je to (tebi bilo, desilo se)?" Rekao je: "Čovjek (onaj) koji je (taj što) si spomenuo maločas (maloprije, prije) da je on od stanovnika Vatre, pa su za veliko držali (izvjesni) ljudi to (pa su ga smatrali, držali velikim, borbenim), pa sam rekao: Ja sam vama za njega (Ja ću da ga slijedim i da vidim šta će biti s njim). Pa sam izašao u njegovom traženju (tj. radi traganja za njim i pratio sam ga). Zatim se ranio (ranjen je) žestokom ranom. Pa je tražio žurno (svoju) smrt. Pa je stavio tupu stranu svoga mača u zemlju, a oštricu njegovu (oštru stranu mača) među svoje dvije sise, zatim se je natovario na njega, pa je ubio svoju osobu (sam sebe)."

("Nasl" je tupi vrh, kraj mača, sablje i sličnoga; a "zubab" je oštri vrh mača, i oštrica, oštra strana.)

Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kod toga (prilikom toga slučaja):

"Zaista (izvjesni) čovjek zaista radi rad stanovnika raja (tj. ljudi koji će dospjeti u raj) u (onome) što se pokazuje (što se pričinja izvjesnim) ljudima, a on je od stanovnika Vatre (tj. a taj čovjek je od onih ljudi koji moraju dospjeti, koji će dospjeti u vatru pakla). I zaista (izvjesni) čovjek zaista radi rad stanovnika Vatre u (onome) što se pokazuje (izvjesnim) ljudima, a on je od stanovnika raja (dženneta)."

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me je Seid, sin Musejjeba, da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao:

Prisustvovali smo Hajberu, pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, za (jednoga) čovjeka od (onih) ko je (bio) sa njim (a) tvrdi Islam (tj. tvrdeći taj čovjek da je primio Islam, da je musliman - pa je za njega Muhamed a.s. rekao):

"Ovaj je od stanovnika Vatre." Pa pošto je bila prisutna (tj. pošto je počela ta) borba, borio se je (taj) čovjek najžešćom borbom (najžešćim borenjem), čak se je umnožila (njegova) rana, pa je blizu bio (skoro je bio) neki (od tih) ljudi (da) posumnja (u riječi Muhameda a.s. o tom čovjeku). Pa je našao (tj. osjetio taj) bol (svoje) rane, pa je dao pasti (pa je pao) sa svojom rukom ka svome tobolcu (u kojem su mu bile strijelice), pa je izvukao iz njega (iz tobolca, iz nje: iz tobolice nekoliko) strjelica, pa je zaklao s njima svoju osobu (sam sebe). Pa su bili žestoki (u trčanju neki) ljudi od muslimana, pa su rekli:

"O poslaniče Allaha! Potvrdio je Allah tvoje pričanje (tvoju riječ). Zaklao je sebe (doslovno "nehare" i "intehare" znači: udario se je u prsa) omsica (taj-i-taj), pa je ubio svoju osobu (sam sebe)." Pa je rekao:

"Ustani, o omsica (o ti), pa objavi (oglasi), da ono neće unići (u) raj (niko drugi) osim vjernik. Zaista Allah ojačava (jača, ili: ojačavaće ovu) vjeru sa (takvim) čovjekom grijешnikom (ili: sa takvim čovjekom nevjernikom)." Slijedio je njega (Šuajba) Mamer od Zuhrije. A rekao je Šebib od Junusa, od Ibnu Šihaba: izvijestio me je Ibnul-Musejjeb i Abdurrahman, sin Abdullaha sina Kaba, da je Ebu Hurejrete rekao:

Prisustvovali smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, Hajberu. A rekao je Ibnul-Mubarek od Junusa, od Zuhrije, od Seida, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. Slijedio je njega (Ibnul-Mubareka) Salih od Zuhrije. A rekao je Zubejdija: Izvijestio me je Zuhrija da je Abdurrahman, sin Kaba, izvijestio njega da je Ubejdulah, sin Kaba, rekao: izvijestio me je (onaj) ko je prisustvovao sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, Hajberu. Rekao je Zuhrija: A izvijestio me je Ubejdulah, sin Abdullaha, i Seid od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Abdul-Vahid od Asima, od Ebu Usmana, od Ebu Musa Ešarije, rekao je:

Pošto je ratovao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (protiv) Hajbera; ili je rekao: Pošto je upravio (krenuo) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, - nadvisili (nadnijeli) su se (njegovi) ljudi na (jednu) dolinu, pa su podigli svoje glasove sa veličanjem (Allaha izgovarajući ovo): "Allah je veći! Allah je veći! Nema božanstva osim Allah!" Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Budite samilosni na svoje duše (Naginjte na blagost prema samima sebi, pa se ne naprežite mnogo pri veličanju-tekbiru i sl., jer), vi zaista ne zovete (ne molite nekoga) gluhoga, a ni odsutnoga, zaista vi zovete (molite Allaha) Svečujnoga, Blizoga, i On je sa vama." A ja sam (se nalazio, veli Ebu Musa kome je bilo ime Abdullah) ozadi (iza jahaće) životinje poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je čuo mene, a ja govorim: "Nema snage, a ni moći osim sa Allahom." Pa je rekao meni:

"O Abdullahe, sine Kajsa!" Rekao sam: "Dvoodazov tebi (Odazivam ti se dvaputa), poslaniče Allaha!" Rekao je: "Zar neću pokazati tebi na (jednu) riječ od (jedne) blagajne od blagajni raja?" Rekao sam: "Da, o poslaniče Allaha! Tvoja žrtva je moj otac i moja majka (tj. Žrtvovao bih za tebe svoga oca i majku)!" Rekao je: "Nema snage, a ni moći osim sa Allahom."

PRIČAO NAM JE Mekija, sin Ibrahima, pričao nam je Jezid, sin Ebu Ubejda, rekao je:

Vidio sam trag udarca (nekakvoga) u golijeni (cjevanici, potkoljenici) Selemeta, pa sam rekao: "O Ebu Muslime, šta je (kakav je bio) ovaj udarac?" Rekao je: "Ovo (To) je udarac (što) je pogodio mene (tj. koji sam zadobio na) dan Hajbera. Pa su rekli ljudi: "Pogodio se (Pogođen) je Selemete." Pa sam došao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je pljucnuo u njega (u mjesto gdje sam pogođen) trima pljucanjima (sa tri pljucanja, tj. pljucnuo je u njega tri puta), pa se nisam potužio (na) nju (ovu ranu) do časa (ovoga, dosada)."

("Nefese" znači puhnuo je jače tako da je prilikom puhanja u zraku iz usta izašlo malo pljuvačke, a nekad ne mora izaći nimalo pljuvačke. Tako se objašnjava u komentaru Kastalanije.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Ibnu Ebu Hazm od svoga oca, od Sehla, rekao je:

Susreli (tj. Sukobili) su se Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, i (izvjesni) idolopoklonici u nekom (od) njegovih ratovanja, pa su se pobili. Pa se nageo (vratio, povukao se) svaki narod ka svojoj vojsci. A u (tih) muslimana (jedan) čovjek (bio) je (takav da) neće ostaviti od (tih) idolopoklonika (ni jednu osobu) iznimnu, a ni osamljenu (drukčije) osim (tako da) je slijedio nju, pa je udario nju sa svojim mačem. Pa se je reklo:

"O poslaniče Allaha! Nije dostatan bio nijedan (čovjek kao) što je dostatan bio omsica (taj jedan, taj neki)." Pa je rekao: "Zaista on je od stanovnika Vatre." Pa su rekli: "Koji (od) nas je od stanovnika raja ako je bio (tj. ako bi bio) ovaj (taj omsica borbeni) od stanovnika Vatre?" Pa je rekao (jedan) čovjek od (toga) naroda: Zaista ću slijediti (pratiti) svakako njega, pa kada je (kada bi) požurio, ili je (ili bi) usporio, bio sam (tj. biću) sa njim, dok se je ranio (dok je ranjen). Pa je tražio brzo (žurno svoju) smrt (smrt). Pa je stavio držak (balčak) svoga mača u zemlju, a njegovu oštricu (ili: vrh) među svoje dvije sise (na grudi, prsa), zatim se je natovarao na njega, pa je ubio svoju osobu (sam sebe). Pa je došao (ovaj) čovjek (koji je to vidio) k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Svjedočim da si ti poslanik Allaha." Pa je rekao: "A šta je to (bilo tebi da si se uvjerio)?" Pa je izvijestio njega (o tome). Pa je rekao:

"Zaista (određeni) čovjek zaista radi sa radom stanovnika raja u (po onome) što se pokazuje (kako se čini određenim, izvjesnim) ljudima, a zaista on je od stanovnika Vatre. A radi sa radom stanovnika Vatre u (po onome) što se (kako se) pokazuje (kako se čini) ljudima (kako vide ljudi), a on je od stanovnika raja."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Seida, Huzaija, pričao nam je Zijad, sin Rebi-a, od Ebu Imrana, rekao je:

Pogledao je (Gledao je, posmatrao je) Enes ka (izvjesnim) ljudima (u džamiji Basre u danu petka, pa je vidio (odjeće neke zvane) tajlesane, pa je rekao:

"Kao da su oni (u ovome) času Židovi Hajbera."

(Tajlesan je vrsta odjeće porijeklom iz Perzije. Ta odjeća je žute boje. Neki smatraju da je nepoželjno nositi je muslimanima, naročito i zbog te žute boje. Neki, pak, smatraju da je tajlesan odjeća zelene boje. Negdje se tajlesan naziva dio saruka, ahmedije koji se spusti niz leđa.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Hatim od Jezida, sina Ebu Ubejda, od Selemeta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio je Alija, bio zadovoljan Allah od njega, ostao ozadi, ozada (zaostao) od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, u Hajberu. A bio je krmeljiv (tj. bolesnih očiju koje su od bolesti krmeljale), pa je rekao: "Ja ću ostati ozadi (iza, ozada) od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio." Pa se priključio njemu (na kraju). Pa pošto smo zanoćili (omrknuli u onoj) noći koja je (ta što) se (u kojoj se) osvojila (ta varoš poslije nje, sutradan), rekao je (Muhamed a.s.):

"Zaista ću dati svakako (muslimansku) zastavu sutra - ili: zaista će uzeti svakako zastavu sutra (jedan) čovjek (koji je takav da) voli njega Allah i Njegov poslanik, osvojiće se na njega (preko njega, posredstvom njega)." Pa se mi nadamo njoj (zastavi, bajraku tom svaki od nas). Pa se reklo: "Ovo (tj. To) je Alija." Pa je dao njemu. Pa se je osvojilo na njemu (Pa je osvojeno preko njega).

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Jakub, sin Abdurahmana, od Ebu Hazima, rekao je: izvijestio me je Sehl, sin Sada, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao (na) dan Hajbera:

"Zaista ću dati svakako ovu zastavu sutra (jednome) čovjeku (što) će osvojiti Allah na njegove ruke (preko njegovih ruku, pomoću njegove) dvije (ruke), voli (on) Allaha i Njegova poslanika i voli njega Allah i Njegov poslanik." Rekao je: Pa su se (Pa su) zanoćili (omrknuli ti) ljudi gibaju se (miješaju se u prepirke i neslaganja u toj) svojoj noći (raspravljajući o tome) koji (od) njih (je taj što) će se dati njemu ona (ta zastava). Pa pošto su osvanuli (sutradan ti) ljudi, podranili (uranili) su na poslanika (tj. ka poslaniku) Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, svaki (od) njih se nada da će se njemu dati ona. Pa je rekao:

"Gdje je Alija, sin Ebu Taliba?" Pa se reklo: "On, o poslaniče Allaha, se tuži (na to da ga bole) njegova dva oka." Rekao je: "Pa pošaljite k njemu (nekoga da mu rekne da dođe)." Pa se on doveo. Pa je pljunuo (stavio pljuvačku) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u njegova dva oka, i molio je za njega. Pa je ozdravio (tako) čak kao da nije (ni) bilo u njega (doslovno: s njim nikakvoga) bola. Pa je dao njemu (tu) zastavu. Pa je rekao Alija:

"O poslaniče Allaha! Boriću se (protiv) njih dok budu (tako da oni budu) kao mi (muslimani)." Pa je rekao (Muhamed) - na njega (njemu) pomilovanje i pozdrav (ili: njemu milost i mir)! - :

"Prolazi (tj. Idi) na tvojoj polaganosti (Idi polako), dok odsjedneš (sideš, dok dođeš) u njihovu trznu. Zatim pozovi njih k Islamu, i izvijesti ih o (onome) šta treba na njih (šta je njima dužnost, šta im je dužnost) od prava Allaha u njemu (tj. šta su oni dužni prema Allahu u

Islam, po Islamu). Pa tako mi Allaha zaista da uputi Allah s tobom (preko tebe, tvojim posredstvom) jednoga čovjeka, bolje je (to) tebi od (toga) da bude tebi najcrvenija (grla od stoke (tj. bolje ti je nego najcrvenija stoka da ti dopadne kao ratni plijen)."

("Neamun" je krupna stoka, prvenstveno deve, ali nekad može da znači i sitnu stoku kao ovce. Deve i goveda crvene boje su bila skupocjena.)

PRIČAO NAM JE Adbulgaffar, sin Davuda, pričao nam je Jakub, sin Abdurrahmana. - H - A pričao mi je Ahmed, sin Isa-a, pričao nam je Ibnu Vehb: izvijestio me je Jakub, sin Abdurrahmana, Zuhrija od Amra, slobodnjaka Muttaliba, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došli (Stigli) smo Hajberu. Pa pošto je osvojio Allah na njega (tj. njemu - Muhamedu a.s. - taj) zamak (tvrđavu tu), spomenula se je njemu ljepota Safije, kćeri Hujejjia sina Ahtaba, a već se ubio (ubijen je u borbi) njezin muž, a bila je mlada (tj. nevjesta, tek stupila u brak, još u svadbenim danima, u danima pira). Pa je odabrao nju Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za svoju osobu (za sebe), pa je izašao sa njom, dok je dopro s njom (mjestu koje se zvalo) Seddussahba, (a tude, tu je Safijja) bila dozvoljena (postala je dozvoljena, tj. moglo se je s njom vjenčati, jer se riješila veze iz prvoga braka pošto je prošlo vrijeme koje treba da čeka udovica, ili pošto joj je kao zarobljenici se pojavila menstruacija, pa onda normalno i prestala što je bio jasan znak da nije ostala oplodena od prvoga muža, a to je za robinju dovoljno da se riješi svake veze sa prvim brakom i gospodarem koji je imao prije na nju pravo). Pa je sagradio sa njom (sa Safijom bračnu zajednicu, tj. vjenčao ju je i unišao u bračni, polni odnos sa njom) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Zatim je napravio (jedno jelo zvano) hajs (datule izmiješane sa maslom i sirom) u maloj koži (prostrtoj po tlu; ili: u malom ćilimu od kože, tj. stavivši to jelo na prostirku od kože). Zatim je rekao meni:

"Oglasi (Obavijesti onoga) ko je okolo tebe (da pozivam na gozbu)." Pa je bila (ta hrana, to jelo) njegova gozba (svadbena, pir) na Safiju (tj. na veselje zbog vjenčanja sa Safijom). Zatim smo izašli ka Medini. Pa sam vidio Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) pravi okruživačicu (odjeću napunjenu suhom travom koja se stavlja okolo, oko jahača) za nju iza sebe sa (jednim) kaftanom (tj. pravi od abe, kaftana njoj iza sebe okruživačicu, okruživač). Zatim sjede kod svoje deve, pa stavi svoje koljeno, i stavi Safija svoju nogu na njegovo koljeno dok uzjaha (pojaši ona, dok ne uzjaha - kako bi uzjahala).

PRIČAO NAM JE Ismail, pričao nam je moj brat od Sulejmana, od Jahja-a, od Humejda Tavila, čuo je Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, boravio (ostao računajući i) na Safiju (tj. ostao je sa Safijom), kćer (kćerom) Hujejjia, u (na) putu Hajbera tri dana dok je priredio (priređivao) svadbu s njom. I bila je (ona) u (među onima) ko (je takav da) se je udario na nju (propisani zastor (zavjesa)).

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ebu Merjema, izvijestio nas je Muhamed, sin Džafera sina Ebu Kesira, izvijestio me je Humejd da je on čuo Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Boravio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, između Hajbera i Medine tri noći, pravi (gradi) se njemu sa Safijom (svadba, tj. stupa u bračni odnos sa Safijom). Pa sam zvao (pozvao prisutne) muslimane k njegovoj gozbi. A nije bilo u njoj (u toj gozbi ništa, nimalo) od hljeba, a ni mesa. I nije bilo u njoj (ništa drugo) osim (to) da je zapovjedio Bilalu

za (izvjesne prostrirke od) kože pa su se prostrle, pa je bacio na njih (svoje) datule, i sir i maslo. Pa su rekli (ti) muslimani:

"Jedna (od) majki vjernika (je li ovo što se za nju pravi, priređuje svadba), ili je (ono) što je posjedovala njegova desnica (tj. je li mu ovo slobodna žena, ili mu je ovo robinja što za nju daje, priređuje svadbu)?" Rekli su: "Ako je zastro nju (tj. Ako zastre, pokrije nju, ako je stavi iza zavjese da saobraća sa nerođacima), pa ona je jedna (od) majki vjernika. A ako ne zastre nju, pa ona je od (onih) što je posjedovala (što posjeduje) njegova desnica."

(Robinje se ne stavljaju iza zastora, zavjese. One mogu da saobraćaju i razgovaraju sa muškarcima i bez da se nalaze iza zastora, zavjese.)

Pa pošto je prešao (tj. krenuo odatle), utro (dao je utrti, tj. pripradio) je za nju iza (ozadi) sebe i pružio je zastor (propisanu zavjesu).

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete. - H - A pričao mi je Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Vehb, pričao nam je Šubete od Humejda, sina Hilala, od Abdullaha, sina Mugaffela, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili smo opsjedači Hajbera, pa je gađao (pogodio jedan) čovjek u (jedan kožni) ranac, (a) u njemu je (bio nekakav) loj (salo), pa sam skočio (nasrnuo) zato (da) uzmem njega. Pa sam se obazreo, pa kada li (kadli) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio (tu, ili to). Pa sam se zastidio.

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, od Ebu Usameta, od Ubejdulaha, od Nafi-a i Salima, od Ibnu Umera da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio (na) dan Hajbera jedenje bijeloga luka i mesa domaćih magaraca.

Zabranio je jedenje bijeloga luka - ono je od Nafi-a, samoga njega (pričalo se), "i mesa domaćih magaraca" od Salima (se je pričalo).

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Kazeata, pričao nam je Malik od Ibnu Šihaba, od Abdullaha i Hasena, dvojice sinova Muhameda, sina Alije, od oca njih dvojice, od Alije, sina Ebu Taliba, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio korišćenje (uživanje na određeno, ograničeno vrijeme) žena (bez sklapanja trajnoga braka - to je zabranio na) dan Hajbera i jedenje (mesa) domaćih magaraca. (Doslovno: ljudskih magaraca, a to znači: domaćih, pitomih magaraca).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mukatila, izvijestio nas je Abdullah, pričao nam je Ubejdulah, sin Umera, od Nafi-a, od Ibnu Umera da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio (na) dan Hajbera mesa magaraca (tj. jedenje mesa magaraca) porodičnih (tj. domaćih, pitomih).

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Nasra, pričao nam je Muhamed, sin Ubejda, pričao nam je Ubejdulah od Nafi-a i Salima, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, jedenje mesa magaraca porodičnih (pitomih).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Amra, od Muhameda, sina Alije, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (na) dan Hajbera mesa magaraca porodičnih (pitomih), a dopustio je u konje (tj. za konje - a to će reći, a to znači: a dopustio je da se jede meso konja).

PRIČAO NAM JE Seid, sin Sulejmana, pričao nam je 'Abbad od Šejbanije, rekao je: čuo sam Ibnu Ebu Evfa-a (Ebu Evfa-ovoga sina), bio zadovoljan Allah od njih dvojice:

Pogodila je nas (Zadesila nas je jedna velika) glad (na) dan Hajbera. Pa zaista (naši) lonci (napunjeni magarećim mesom) zaista ključaju (vriju). Rekao je: A neki (od) njih su se skuhalo. Pa je došao dozivač (izvikivač) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ne jedite od mesa (pitomih) magaraca (nijednu) stvar (ništa), i prolijte (dajte proliti) njih (te lonce)." Rekao je Ibnu Ebu Evfa: Pa smo pričali (govorili) da je on zabranio njih samo zato (što je bio slučaj) da se oni nisu razdijelili na pet dijelova (tj. oni magarci nisu bili razdijeljeni na pet dijelova, pa da se peti dio uzme za državnu blagajnu pošto su zaklani magarci bili zarobljeni od neprijatelja kao ratni plijen, od kojega se, kao takvoga, treba dati petina za državnu blagajnu, državnu imovinu). A rekao je neki (od) njih: "Zabranio je njih svakako (odsječno, u svakom slučaju) zato (što) zaista oni (magarci) jedaše (imali su običaj da jedu) nečist (izmet)."

PRIČAO NAM JE Hadždžadž, sin Minhala, pričao nam je Šubete: izvijestio me je Adij, sin Sabita, od Bera-a i Abdullaha, sina Ebu Evfa-a, da su oni bili sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, pa su pogodili (nekakve pitome) magarce, pa su kuhali njih. Pa je dozivao dozivač (izvikivač) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Izvrnite (Prevrnite te svoje) lonce."

PRIČAO NAM JE Ishak, pričao nam je Abdussamed, pričao nam je Šubete, pričao nam je Adij, sin Sabita, rekao je: čuo sam Bera-a i Ibnu Ebu Evfa-a, bio zadovoljan Allah od njih, (da) pričaju njih dvojica od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on rekao (na) dan Hajbera, a već su (oni bili) postavili lonce (svoje da se u njima kuha magareće meso):

"Izvrnite lonce!"

PRIČAO NAM JE Muslim, pričao nam je Šubete od Adija, sina Sabita, od Bera-a, rekao je:

Ratovali smo (u društvu) sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, (i pričao je dalje) slično njemu (prethodnome pričanju, prethodnom hadisu o naredbi da se proliju lonci).

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Ibnu Ebu Zaidete, izvijestio nas je Asim od Amra, od Bera-a, sina Aziba, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zapovjedio je nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u vojni Hajbera da bacimo magarce porodične (pitome, tj. njihovo meso) prisno (neskuhano, nekuhano) i

skuhano (doslovno: prisne i skuhanje), zatim nije zapovjedio nama za njegovo jedenje poslije (tj. zabrana jedenja magarećega mesa ostala je trajna).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ebu Husejna, pričao nam je Umer, sin Hafsa: pričao nam je moj otac od Asima, od Amira, od Ibnu Abbasa, rekao je:

Neću znati (tj. Ja ne znam) je li zabranio njega (magarca, tj. njegovo meso) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zbog (toga što) je zaista on (magarac) bio tovarna (životinja) ljudi, pa je mrzio da ode (da se iskorijeni) njihova tovarna (životinja, životinja za transport); ili je zabranio njega (magarca, njegovo meso općom trajnom zabranom) u danu Hajbera (zbog nekoga drugoga uzroka koji je vezan za sve vrste) mesa magaraca porodičnih (pitomih, domaćih).

PRIČAO NAM JE Hasen, sin Ishaka, pričao nam je Muhamed, sin Sabika, pričao nam je Zaidete od Ubejdulaha, sina Umera, od Nafi-a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Razdijelio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (na) dan Hajbera za konja dva dijela, a za pješaka (jedan) dio (od ratnoga plijena, tj. Izvršio je raspodjelu ratnoga plijena tako da je davao na konja dva dijela, a na pješaka jedan dio). Protumačio je njega (taj način raspodjele) Nagi', pa je rekao: Kada je bio sa čovjekom (koji je učestvovao u toj vojni jedan) konj, pa za njega (tj. on je imao da dobije, on bi trebao da dobije) tri dijela (jedan za sebe, a dva za konja). Pa ako nije bio za njega (u njega nijedan) konj, pa za njega je (tj. on je imao da dobije jedan) dio.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Junusa, od Ibnu Šihaba, od Seida, sina Musejbe, da je Džubejr, sin Mut'ima, izvijestio njega, rekao je:

Išao sam ja i Usman, sin Affana k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa smo rekli:

"Dao si sinovima Muttaliba (Muttalibovićima) od petine (ratnoga plijena) Hajbera, a ostavio si nas, a mi smo u jednom stepenu od tebe (tj. a mi smo na jednom stepenu rodstva prema tebi kao i oni)." Pa je rekao: "Sinovi Hašima (Hašimovići) i sinovi Muttaliba (Muttalibovići) su samo jedna stvar." Rekao je Džubejr: I nije razdijelio (podijelio, dao) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za sinove Abdu Šemsa (tj. Abdušemsovićima) i sinovima Nevfela (Nevfelovićima nijednu) stvar (ništa).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Ala-a, pričao nam je Ebu Usamete, pričao nam je Burejd, sin Abdullaha, od Ebu Burdeta, od Ebu Musa-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Doprlo nam je izlaženje Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a mi smo u Jemenu, pa smo izašli (kao) iseljivači k njemu (tj. izašli smo iseljavajući se mi k njemu) ja i dva brata moja, ja sam najmlađi (od) njih, jedan (od) njih dvojice (te moje braće zvao se) je Ebu Burdete, a (onaj) drugi je Ebu Ruhm. Ili je rekao (pedeset i) nekoliko, ili je (pak) rekao: (izašli smo) u (tj. sa) pedeset i tri, ili pedeset i dva čovjeka od moga naroda. Pa smo se ukrcali (u jednu) lađu. Pa je bacila nas naša lađa k negusu u Abesiniju. Pa smo se složili (tj. susreli smo se sa) Džaferom, sinom Ebu Taliba. Pa smo boravili (ostali) sa njim (sve do vremena) dok smo došli (stigli natrag) skupa (zajedno). Pa smo se složili (sreli, susreli smo se sa) Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, kada je sebi osvojio Hajber. A bili su (običaja

neki ljudi od (tih) ljudi (da) govore za nas - misli (da kaže) za stanovnike (te) lađe (tj. za iseljenike koji su putovali na onoj lađi) -: "Pretekli smo vas u (ovome) iseljenju (selidbi iz Meke u Medinu)." I unišla je Esmā, kći Umejsa, a ona je od (onih) ko je došao (stigao, koji su stigli iz Abesinije) sa nama - (unišla je Esmā) na Hafsu (tj. k Hafsi), supruzi Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, posjećujući (ona Hafsu), a već je bila iselila (ta Esmā prije toga) ka negusu u (među onima) ko je iselio (koji su iselili). Pa je unišao Umer na Hafsu (tj. unišao je ka svojoj kćeri Hafsi-supruzi Muhameda a.s.), a Esmā je kod nje, pa je rekao Umer kada je vidio Esmu:

"Ko je ova?" Rekla je: "Esmā, kći Umejsa." Rekao je Umer: "Je li Abesinka ova (ovo, tj. koja je isiljala, iseljavala u Abesiniju)? Je li Pomorka ova (ovo, tj. koja je isiljala, selila po moru, preko mora)?" Rekla je Esmā: "Da." Rekao je: "Pretekli smo vas sa isiljanjem (u isiljanju, u selidbi, u iseljavanju u Medinu), pa mi smo preči za poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od vas." Pa se je rasrdila i rekla je: "Nikako! Tako mi Allaha bili ste sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u takvom stanju da on prema mogućnosti) hrani vašega gladnoga i savjetuje vašega neukoga (neznalicu). A (mi) smo bili u kući - ili: u zemlji - (izvjesnih ljudi) dalekih, mrskih, u Abesiniji, a to je u (ime) Allaha i u (ime) Njegovoga poslanika, pomilovao ga Allah i spasio. Tako mi zakletve Allaha neću se hraniti (nikakvom) hranom i neću piti (nikakvoga) pića do (da) spomenem (ono) što si rekao (ti meni) poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. I mi se uznemiravamo i zastrašivamo. I spomenuću to Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, i pitaću ga. Tako mi Allaha neću slagati (lagati), i neću naginjati (neću skretati) i neću povećavati na njega (na to)." Pa pošto je došao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekla je:

"O vjerovijesniče Allaha! Zaista Umer je rekao tako i tako (to i to)." Rekao je: "Pa šta si rekla njemu?" Rekla je: "Rekla sam njemu tako i tako (to i to)." Rekao je:

"Nije preči za mene (meni) od vas. I za njega i za njegove drugove je jedna seoba (tj. I oni imaju jednu seobu), a za vas su, vi, o stanovnici (o porodico one) lađe, dvije seobe (a vi imate dvije seobe - a to znači: oni imaju jednu i nagradu, a vi dvije)." Rekla je: Pa zaista već sam vidjela Ebu Musa-a i drugove (one) lađe (da) dolaze meni (u) grupama (grupno, u skupinama da) pitaju mene o ovome hadisu. Nema od (ove) ovozemnosti (nijedna) stvar (da) su oni s njom veseliji, a ni veći u svojim dušama od (onoga) što je rekao njima Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Rekao je Ebu Burdete: Rekla je Esmā: Pa zaista već sam vidjela Ebu Musa-a, a zaista on zaista traži (da) se ponovi (da se nanovo, ponovo, opet priča) ovaj hadis (traži to) od mene. Rekao je Ebu Burdete od Ebu Musa-a, rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista ja zaista poznam (prepoznajem) glasove družine Eš'arijevića (Eš'arija) sa Kur'anom (tj. po učenju, čitanju Kur'ana) kada ulaze u noći (ili: kada ulaze noću). I poznam njihova odsjedališta (njihove stanove) od njihovih glasova sa Kur'anom u noći iako nisam bio vidio njihova odsjedališta kada su odsjeli u danu (izvjesnome). I od njih je (jedan) mudar (čovjek; ili: I od njih je jedan čovjek koji ima ime Hakim - i taj njihov čovjek je takav da) kada je susreo (izvjesnu) konjicu - ili je rekao (kada je sreo) neprijatelja - rekao je njima (rekne im): "Zaista moji drugovi zapovijedaju vam da pogledate (tj. da pričekate) njih."

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Ibrahima, čuo je Hafsa, sina Gijasa: pričao nam je Burejd, sin Abdullaha, od Ebu Burdeta, od Ebu Musa-a, rekao je:

Došli (Stigli) smo na Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (tj. k njemu) poslije (što je bio slučaj) da je sebi osvojio Hajber, pa je razdijelio za nas (nama dio od toga ratnoga plijena), a nije razdijelio (ni) za jednoga (čovjeka, tj. nikome ko) nije prisustvovao (tome)

osvojenju osim nas (koji smo se vratili iz Abesinije gdje smo otišli kao iseljenici prije nego se je počelo iseljavati u Medinu).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Muavijete, sin Amra, pričao nam je Ebu Ishak od Malika, sina Enesa, rekao je: pričao mi je Sevr, rekao je: pričao mi je Salim, slobodnjak Ibnu Muti-a da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Osvojili smo sebi Hajber, i nismo zaplijenili (kao ratnu dobit, ratni plijen nikakvoga) zlata, a ni srebra. Zaplijenili smo samo (njihova) goveda, i deve, i robu i zidove (tj. njihve i vrtove ograđene zidovima). Zatim smo otišli (tj. vraćali se u Medinu) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (došavši mi) k Vadil-Kura-u (tj. do mjesta u blizini Medine koje se zove Vadil-Kura). A sa njim je (jedan) rob njegov, rekne se njemu (tj. ime mu je) Mid'am. Poklonio je njega njemu jedan (čovjek iz plemena) Dibabovića. Pa dok on spušta (skida, zbacuje) samar (deve) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kadli je došla (tj. kadli dođe) njemu (jedna) zalutala strijela dok (čak) je pogodila toga roba. Pa su rekli (ti) ljudi:

"Lako (tj. Prijatno) njemu! Mučeništvo (je to, tj. Šehid, mučenik on postade)!" Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Da, (tako bi bilo da nije učinio jedan težak grijeh prije ovoga slučaja, a nije se pokajao)! Tako mi (Allaha) koji (je taj što) je moja duša u Njegovoj ruci zaista (ona) kabanica (plašt, ogrtač) koja je (ta što je) pogodio nju (na) dan Hajbera od (hajberskih) ratnih plijenova (a što) nisu pogodile nju (tu kabanicu one) zardiobe (tj. kabanica koja je utajena, sakrivena, a nije stavljena da se redovnim putem razdijeli sa ostalim stvarima), zaista će se (ona - ta kabanica) rasplamsavati na njemu vatrom (tj. goriće ona na tom robu kao vatra na sudnjem danu)." Pa je došao (jedan) čovjek kada je čuo to od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, sa (jednim) kajišem, ili sa dva kajiša (za obuću, tj. donio je kajiš, ili dva kajiša za obuću koje je kajiše bio utajio), pa je rekao:

"Ovo je (jedna) stvar (što) sam bio pogodio (uzeo, utajio, ukrao) nju." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Kajiš, ili dva kajiša, od vatre."

(Jedan od pripovjedača je sumnjao u to da li je njegov prethodnik u pričanju rekao: "sa kajišem" i "kajiš", ili je rekao "sa dva kajiša" i "dva kajiša".)

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ebu Merjema, izvijestio nas je Muhamed, sin Džafera, rekao je: izvijestio me je Zejd, (sin Eslema), od svoga oca da je on čuo Umera, sina Hattaba, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

"Zar ne (Pazite)! Tako mi (Allaha) koji (je Taj što) je moja duša u Njegovoj ruci da nije (toga) da ostavim zadnjega (od tih) ljudi (tj. zadnju generaciju, pokoljenje muslimana kao) jednu stvar (takvu da) nije za njih (nijedna) stvar (ništa ostalo, tj. kao jednu stvar koja nema ništa), ne bi se osvojilo na mene (tj. meni nijedno) selo (pa da bi drukčije s njim postupio) osim (tako da) bih razdijelio njega, kao što je razdijelio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Hajber, ali (tj. nego) ja ostavljam nju (osvojenu zemlju, teritoriju kao jednu) riznicu (državnu, tj. kao državnu imovinu) njima (da) sebi razdjeljuju nju."

(Riječ "bebbanun" znači: jedna stvar, jedan način, jedan put, jedna vrsta; skupina; bijednik koji nema ništa. Ova riječ se rijetko upotrebljava u arapskom govoru i jeziku, čak neki tvrde da i nije po porijeklu arapska.)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musena-a, pričao nam je Ibnu Mehdija od Malika, sina Enesa, od Zejda, sina Eslema, od njegovoga oca, od Umera, bio zadovoljan Allah od njega (s njim), rekao je:

"Da nije kraja (tj. zadnjega dijela ovih) muslimana, ne bi se osvojilo na njih (ne bi se osvojilo njima) selo nijedno, (pa da bih postupio drukčije) osim (tako da) bih podijelio nju (zemlju toga sela) kao što je podijelio (razdijelio) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Hajber."

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, rekao je: čuo sam Zuhriju, a pitao je (tj. čuo sam Zuhriju, a pita, u času kada pita) njega Ismail, sin Umejjeta, rekao je: izvijestio je mene 'Anbesete, sin Seida, da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega (s njim), došao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je pitao (tj. molio) njega (da mu dodijeli nešto, neki dio od ratnoga plijena zaplijenjenoga na Hajberu). Rekao je njemu neki (od) sinova Seida, sina 'Asa:

"Ne dadni (Ne daj) njemu, o poslaniče Allaha!" Pa je rekao Ebu Hurejrete: "Ovo (tj. Ovaj) je ubica Ibnu Kavkala." Pa je rekao: "O čuda li zbog kunića (glodavca, tj. Čudim se kuniću, glodavcu koji) se je spustio od (tj. iz mjesta, ili planine) Kadumudda'na." A spominje se od Zubejdije, od Zuhrije, rekao je: izvijestio me je Anbesete, sin Seida da je on čuo Ebu Hurejreta (da) izvještava Seida, sina Asa, rekao je:

Poslao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (čovjeka zvanoga) Ebana (kao zapovjednika) na (tj. nad jednom) četom iz Medine prema Nedždu. Rekao je Ebu Hurejrete: Pa je došao Eban i njegovi drugovi na Vjerovijesnika (tj. k njemu), pomilovao ga Allah i spasio, u Hajber poslije što je sebi osvojio nju (tu varoš - Hajber), a zaista kolani njihovih konja su zaista vlakno (lik, liko). Rekao je Ebu Hurejrete: Rekao sam:

"O poslaniče Allaha! Ne razdijeli njima. (To jest: Ne daj ništa Ebanu i njegovim drugovima)." Rekao je Eban: "I ti si sa ovim (za ovo, zbog ovoga), o kuniću (o glodavče), (koji) se skotrljao (sišao) od Re'su Da'na (a to je mjesto, ili planina, Re'su Da'nin znači: Glava Ovce, tj. Ovčija Glava kao ime planine)." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"O Ebane! Sjedi!" Pa nije razdijelio njima.

Rekao je Ebu Abdullah: "Eddalu" je (isto što i) "essidru".

("Sidrun" znači lotos, divlji lotos. Ovdje ovo objašnjenje daje Buharija jer po jednoj predaji planina sa koje je došao Ebu Hurejrete zvala se je Re'su Dalin, a ne Re'su Da'nin, a niti Kadumu Da'nin. Re'su Dalin bi značilo Lotosova Glava. Kadumu Da'nin bi značilo Ovčija Strana, ili Ovčije Oko, ili Ovčije Makle i slično.)

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Amr, sin Jahja-a sina Seida, izvijestio me je moj djed da je Eban, sin Seida, došao k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je pozdravio njega. Pa je rekao Ebu Hurejrete:

"O poslaniče Allaha! Ovo je ubica Ibnu Kavkala (tj. Ovaj je ubio Ibnu Kavkala)." A rekao je Eban (k) Ebu Hurejretu: "O čuda li tebe (tj. Čudan li tebe, O čuda li)! Kunić (si ti koji) je dojurio od Kadumu Da'na (da) kudi mene (za jednoga) čovjeka (što) je počastio njega Allah sa mojom rukom (davši mu čast da bude šehid-mučenik), a spriječio je njega da (on) ponizi mene sa svojom rukom."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, od Urveta, od Aiše da je Fatima - na nju pozdrav (ili: njoj mir)! - kći Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, poslala (zahtjev) k Ebu Bekru (u kojem ona) pita (moli) njega (za) svoje nasljedstvo od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od (onoga imanja) što je zaplijenio Allah njemu u Medini, i Fedeku i što je ostalo od petine Hajbera. Pa je rekao Ebu Bekr: Zaista je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Nećemo se nasljeđivati (tj. Mi se ne nasljeđujemo). Što smo ostavili, (to) je milostinja. Jede rod (obitelj) Muhameda samo u ovome imanju (tj. od ovoga imanja). I zaista ja tako mi Allaha neću promijeniti (nijednu) stvar od milostinje poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od njezinoga stanja koje je (to što je) bila na njemu u vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. I zaista ću raditi svakako u njoj sa (onim načinom) što je radio s njim poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." Pa nije htio Ebu Bekr da dadne Fatimi od nje (nijednu) stvar. Pa se naljutila Fatima na Ebu Bekra u tome (tj. zbog toga), pa je napustila njega (tj. pa nije više s njim saobraćala), pa nije (s) njim govorila, čak je preminula (nije govorila s njim sve do svoje smrti). A živjela je poslije Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, šest mjeseci. Pa pošto je preminula, pokopao (ukopao) je nju njezin muž Alija noću, a nije oglasio (obavijestio) za nju Ebu Bekra, i (on-Alija) klanjao je na nju (tj. za nju, njoj molitvu za umrlo lice-dženazu). A bilo je za Aliju od (izvjesnih) ljudi lice (tj. Poštivaše Aliju ljudi za) života Fatime. Pa pošto je preminula, našao je mrskim (ružnim) Alija lica (tih) ljudi (prema sebi, tj. Nije mogao poznati Alija lica tih ljudi toliko su promijenili odnos prema njemu, kao da ga i ne poznaju). Pa je tražio (Alija) međusobno izravnaje (pomirenje, sklapanje mira sa) Ebu Bekrom i prisegnjivanje (i davanje prisege) njemu. A ne prisegnjivaše se tih mjeseci (života Fatimina Alija k Ebu Bekru, tj. nije ga Alija bio priznao za halifu i nije mu se bio prisegnuo-pokorio, na vjernost). Pa je poslao (Alija poziv) k Ebu Bekru da (to jest): "Dođi nam, i neka ne dolazi nama (ni) jedan (čovjek, tj. niko) s tobom." Izbjegavanjem za prisustvovanje Umera (tj. Takav poziv je poslao Alija za Ebu Bekra jer nije želio da prisustvuje Umer njihovom sastanku). Pa je rekao Umer: "Ne. Tako mi Allaha nećeš unići njima sam ti." Pa je rekao Ebu Bekr: "A šta možda (se nadaš) ti (od) njih da učinu (učine, urade) sa mnom? Tako mi Allaha zaista doći (tj. otići) ću svakako njima." Pa je unišao njima Ebu Bekr. Pa se osvjedočio (tj. izrekao je simbol Islama kelituš-šehadet, kelime-i-šehadet) Alija, pa je rekao:

"Zaista mi smo već poznavali tvoju vrijednost (vrlinu) i (ono) što je dao tebi Allah. I ne zavidimo tebi dobro (tj. na dobru što) je tjerao (tj. dao) k tebi njega Allah, a ali (tj. nego) si postupio samovoljno na nas (tj. prema nama) sa stvari (ovom, sa ovim poslom, tj. sa izborom halife, jer nisi htio da se dogovoriš, zdogovoriš, zdogovaraš sa nama). A smatrasmo (mi, mišljasmu mi da imamo pravo) zbog našega srodstva (sa) poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (na jedan) dio (udjel, pa makar toliko da se pozovemo na zdogovaranje, dogovaranje). Dok (tj. Te) su se prolile (suzama) dva oka Ebu Bekra. Pa pošto je govorio Ebu Bekr, rekao je:

"Tako mi (Allaha) koji (je Taj što) je moja duša u Njegovoj ruci zaista srodstvo poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, draže je k meni da povežem (da darujem, pomažem) od moga srodstva. A što se tiče (onoga spora) koji se je zapleo između mene i između vas od (zbog) ovih imanja, pa nisam malaksao (umanjio; usporio) u njima od dobra, i

nisam ostavio (nijednoga) posla (što) sam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) pravi (čini) njega u njima (u tim imanjinama, a da sam postupio drukčije) osim (tako da) sam napravio (učinio) njega." Pa je rekao Alija (k) Ebu Bekru:

"Obećanje (tj. Obećano vrijeme) tebi je večeras (tj. popodne) za prisegu (moju na vjernost)." Pa pošto je klanjao Ebu Bekr podne (toga dana), popeo se je (na) govornicu (propovjedaonicu), pa se je osvjedočio (zasvjedočio, tj. izrekao je simbol Islama kelimuš-šehadeti). I spomenuo je stvar (stanje, slučaj) Alije i njegovo izostajanje (zaostajanje) od prisege (na vjernost njemu), i ispričao je njega (tj. primio je njegovu ispriku, izvinjenje) sa (onim načinom na) koji se je ispričao (izvinuo Alija) k njemu, zatim je tražio oprost. I osvjedočio (zasvjedočio) se je (izrekao je simbol Islama) Alija, pa je veličao pravo Ebu Bekra. I pričao je (Alija) da ono nije natovarilo (nosilo, rukovodilo ništa ružno) njega na (zaostajanje) koje je napravio (i da to nije učinio) zavidnošću na Ebu Bekra, a ni odricanjem (neprižnavanjem) za (ono dobro i pravo) koje (je to što) je odlikovao njega Allah s njim, a ali mi (tj. nego mi) smatrasmo za nas (za sebe) u ovoj stvari (postavljanja halife da imamo neki) dio (udjel, pa bar, pa makar da se pozovemo na zdogovor). Pa je postupio samovoljno (Ebu Bekr u odnosu) na nas, pa smo našli u našim dušama (u sebi jednu neugodnost). Pa su se obradovali (bili su obradovani) s tim (prisutni) muslimani, i rekli su: "Pogodio si." I bili su (ti) muslimani k Aliji blizu (tj. postali su prisni i ljubazni prema njemu) kada se povratio (njemu - tom skupu muslimana u toj) zapovjedi za dobro (a to će reći: u njegovom ulaženju u ono u šta su i oni unišili - ti muslimani - u prisegu na vjernost Ebu Bekru koji će kao vrhovni rukovodilac muslimanske zajednice zapovjedati dobro, a odvracati od zla uz pomoć ostalih saradnika).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Haremija, pričao nam je Šubete: izvijestio me je Umarete od Ikrimeta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Pošto se osvojio Hajber, rekli smo: "Sada ćemo se nasititi (najesti) od datula (hurmi Hajbera, jer je u njemu bilo mnogo palmi)."

PRIČAO NAM JE Hasen, pričao nam je Kurrete, sin Habiba, pričao nam je Abdurrahman, sin Abdullaha sina Dinara, od svoga oca, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Nismo se nasitili (zasitili, najeli sve) do (časa kada) smo osvojili Hajber (dok nismo osvojili Hajber).

GLAVA

uzimanja namjesnika (tj. postavljanja namjesnika od strane) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, na (tj. nad) stanovnicima Hajbera.

PRIČAO NAM JE Ismail: pričao mi je Malik od Abdul-Medžida, sina Suhejla, od Seida, sina Musejjeba, od Ebu Seida Hudrije i Ebu Hurejreta da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, uzeo (tj. postavio) namjesnikom (jednoga) čovjeka nad Hajberom, pa je donio njemu (taj čovjek) odstranjene datule (tj. najbolju vrstu datula, hurmi), pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Svaka (od) datula Hajbera je (li) ovako (ovako dobra, tj. Jesu li sve datule Hajbera ovakve)?" Pa je rekao: "Ne (tj. Nisu) tako mi Allaha, o poslaniče Allaha! Zaista mi zaista uzimamo (našu mjeru) sa' od ovoga (tj. od ove vrste datula) za dva sa'-a, za tri (sa-a od

slabijih datula)." Pa je rekao: "Ne činite (tako). Prodaj skup (svoj, tj. svoje redom skupljene datule, slabe datule) za srebrenjake (za novac), zatim kupi sebi za novce (svoje) odstranjene (datule, tj. ove najbolje datule)." A rekao je Abdul-Aziz, sin Muhameda, od Abdul-Medžida, od Seida da su Ebu Seid i Ebu Hurejrete (da su) pričala njih dvojica njemu da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, poslao brata sinova Adijja, od Pomagača (su ti sinovi Adijja), k Hajberu, pa je postavio zapovjednikom njega nad njom (nad tom varoši). A od Abdul-Medžida, od Ebu Saliha Semmana, od Ebu Hurejreta i Ebu Seida slično njemu (slično prethodnom pričanju).

GLAVA

postupanja (postupka) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (sa) stanovnicima Hajbera.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Džuvejrijete od Nafi-a, od Abdullaha (Umerovoga), bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Dao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Hajber Židovima (hajberskim) da rade nju (da obrađuju zemlju u Hajberu) i siju nju, a za njih je (tj. a da oni imaju, da dobiju) polovinu (onoga) što izlazi iz nje (iz zemlje, tj. a da dobiju polovinu ploda te zemlje).

GLAVA

(one) ovce koja se je otrovala (koja je otrovana, u koju je stavljen otrov) za Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (tj. ovca koja je njemu ispečena, i otrovana, u koju je stavljen otrov i ponuđena mu je kada je bio) u Hajberu.

Predao je njega (ovaj slučaj) Urvete od Aiše, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao nam je Lejs: pričao mi je Seid od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pošto se osvojio Hajber, poklonila se je za poslanika (tj. poklonila se poslaniku) Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (jedna) ovca, u njoj je (bio neki) otrov.

GLAVA

vojne Zejda, sina Hariseta (Zejda Harisetovoga).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja, sin Seida, pričao nam je Sufjan, sin Seida, pričao nam je Abdullah, sin Dinara, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice (s njima), rekao je:

Učinio (Postavio) je zapovjednikom (za zapovjednika) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Usameta nad (neke) ljude, pa su udarali u njegovo zapovjedništvo (tj. negodovali su zbog toga što je Usamete postavljen na tu dužnost), pa je rekao (Muhamed a.s.):

"Ako udarate u njegovo zapovjedništvo (tj. Ako protestujete zbog njegovoga postavljenja), pa već ste udarali (udarili) u (na) zapovjedništvo njegovoga oca prije njega.

Tako mi zakletve Allaha zaista već je bio stvoren (tj. priličan, dostojan) za zapovjedništvo, i zaista (on) je bio od najdražih ljudi k meni. I zaista ovaj (tj. Usamete) je zaista od najdražih ljudi k meni poslije njega (poslije Zejda, oca Usametovoga)."

GLAVA

umre izvršenja (naknadnoga; ili: GLAVA umre suđenja, tj. umre sklapanja mira - a to će reći - a to znači: GLAVA umre koja se je obavila poslije sklapanja mira na Hudejbiji, a umra je malo hodočašće).

Spomenuo je njega (hadis o umri izvršenja, suđenja) Enes od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Ubejdulah, sin Musa-a, od Israila, od Ebu Ishaka, od Bera-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pošto je (bio odlučio se da bi) obavio umru Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u (mjesecu) zul-ka'detu (u šestoj godini po Hidžri), pa nisu htjeli stanovnici Meke da puste njega (da) uniđe (da uđe on u) Meku, čak je sudio se (on, tj. sklopio je ugovor o miru s) njima na (to se potpisavši) da ostane (boravi iduće godine) u njoj (u Meki svega) tri dana. Pa pošto su pisali knjigu (tu, tj. pismeni ugovor o tome), pisali su (tj. napisali su muslimani, odnosno Alija r.a. ispred muslimana):

"Ovo je (ono na) što se sudio na njega (tj. na što sklapa ugovor o miru na njega) Muhamed, poslanik Allaha....." Rekli su (bezvjernici): "Nećemo priznati (tj. Ne priznajemo) sa ovim (za ovo, Ne priznajemo ovo ovako). Da znamo da si ti poslanik Allaha, ne bismo spriječili tebi (nijednu) stvar, a ali (tj. nego) ti si Muhamed, sin Abdullaha." Pa je rekao:

"Ja sam poslanik Allaha, a ja sam (i) Muhamed, sin Abdullaha." Zatim je rekao Aliji: "Izbriši (izraz, formulaciju) "poslanik Allaha". Rekao je Alija: "Ne. Tako mi Allaha neću izbrisati tebe nikada." Pa je uzeo poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (tu) knjigu (taj list, dokumenat), a nije (bio u stanju da) uljepšava (da) piše (tj. a nije lijepo pisao, nije mogao da čini lijepo da piše, nije mogao da izvodi lijepo pisanje), pa je pisao (tj. napisao):

"Ovo je (ono na) što se je sudio (tj. na što je sklopio ugovor o miru) Muhamed, sin Abdullaha: (da) neće unositi (neće dati da uniđe u) Meku oružje osim sablje u koricama; i da neće izvesti od njezinih (mekanskih) stanovnika (ni) jednoga ako je htio (ako hoće neko od njih) da slijedi njega i da neće spriječiti od svojih drugova (ni) jednoga ako je htio (ako hoće neko od njih) da boravi (da ostane) u njoj (u Meki)." Pa pošto je unišao (u) nju (u Meku Muhamed a.s. iduće godine) i prošao je rok (taj od tri dana boravljenja, boravka), došli su (bezvjernici Meke) Aliji, pa su rekli:

"Reci tvome (svome) drugu: Izađi od nas (tj. Neka izađe od nas, Reci mu da izađe, da napusti Meku) m pa već je prošao (onaj) rok." Pa je izašao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je slijedila njega kći Hamze doziva (dozivajući ona): "O moj striče! O moj striče!" Pa je dohvatio nju Alija, pa je uzeo za njezinu (njenu) ruku, i rekao je Fatimi - na nju pozdrav (ili: njoj mir)! - : "Drži (Uzmi) kćer tvoga (svoga) strica!" Ponijela (tj. Natovarila) je nju (na devu Fatima). Pa su se svađali o (za) nju (Hamzinu kćer) Alija, i Zejd i Džafer. Rekao je Alija: "Ja sam uzeo nju, i ona je kći moga strica." A rekao je Džafer: "Ona je kći moga strica, i njezina tetka (majčina sestra) je poda mnom (tj. sa mnom u braku)." A rekao je Zejd (sin Hariseta): "Kći moga brata (je ona, tj. pobratima, jer je Muhamed a.s. pobratio Hamzu i Zejda

dok je Hamza bio živ, kako neki tvrde." Pa je sudio za nju Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (da se smjesti ona ondje gdje će biti vezana) za njezinu (tj. za svoju) tetku (majčinu sestru), i rekao je:

"Tetka (Majčina sestra) je u stepenu (rođene) majke." I rekao je Aliji: "Ti si od mene, a ja sam od tebe (Ti si moj, a ja sam tvoj)." I rekao je Džaferu: "Sličio si mome stvorenju i mojoj ćudi (tj. Ti si nalik na mene u tijelu, licu i u naravi)." A rekao je Zejdu: "Ti si naš brat (po vjeri), i naš slobodnjak (oslobođeni rob pod našom zaštitom, naš štitićenik)." A rekao je Alija: "Zar nećeš vjenčati sebi kćer Hamze, (o poslaniče Allaha)?" Rekao je: "Zaista ona je kći moga brata od dojenje (po dojenju, po mlijeku, pa mi je to zabranjeno-haram)."

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Rafi-a, pričao nam je Surejdž, pričao nam je Fulejh, rekao je. - H - A pričao mi je Muhamed, sin Husejna sina Ibrahima: pričao mi je moj otac, pričao nam je Fulejh, sin Sulejmana, od Nafi-a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, izašao obavljajući umru (tj. donijevši odluku da učini umru i obukavši, odjenuvši se hodočasnički), pa su zastrli (tj. prepriječili put) bezvjernici Kurejševića između njega i između Kabe. Pa je zaklao svoju žrtvenu životinju, i obrijao je svoju glavu u Hudejbiji (mjestu između Meke i Medine). I sudio se je (sklopio je mir s) njima na (tj. uz taj uvjet, uslov) da obavi umru iduće godine, i (da) neće nositi (nikakvoga) oružja na njih (protiv njih kad bude obavljao umru) osim sabalja (sablj, mačeva), i (da) neće boraviti (ostati) u njoj osim (onoliko vremena) što su oni voljeli (koliko oni žele). Pa je obavio umru (u vremenu) od (te) iduće godine. Pa je unišao (u) nju (u Meku) kao što je bio sklopio mir (ugovor o miru sa) njima (kao što se dogovorio sa njima ugovorom). Pa pošto (je navršilo se toliko) da je boravio (ostao) u njoj (u Meki) tri (dana), zapovjedili su mu da izađe, pa je izašao.

PRIČAO NAM JE Usman, sin Ebu Šejbeta, pričao nam je Džerir od Mansura, od Mudžahida, rekao je:

Unišao sam ja i Urvete, sin Zubejra, (u) Bogomolju, pa kada li je Abdullah, sin Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice (s njima), sjedač (tj. kadli on sjedi) uz sobu Aiše. Zatim je rekao (Urvete pitajući Abdullaha):

"Koliko (puta) je obavio umru Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (iz Medine)?" Rekao je (Abdullah): "Četiri (puta). Jedna (od) njih je u redžepu (tj. Jednu umru od te četiri umre obavio je u redžebu-redžepu mjesecu)." Zatim smo čuli pranje zuba Aiše (tj. čuli smo kako Aiša pere zube zubočistkom, misvakom). Rekao je Urvete: "O majko vjernika! Zar nećeš čuti (Zar ti ne čuješ ovo) šta govori Ebu Abdurrahman? Zaista je (,kaže,) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, obavio (obavljao) umru, četiri umre, jedna (od) njih je u redžepu." Pa je rekla:

"Nije obavljao umru Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (nijednu, nikoju) umru (drukčije) osim (tako da se je dogodilo), a on (Abdullah) je svjedok (tj. bio je sa Muhammedom a.s. u društvu pri obavljanju umre), a nije obavljao umru (Muhamed a.s.) u redžepu nikada."

(Ovo jasno pokazuje da se i velikim drugovima Muhameda a.s. može dogoditi da zaborave i previde nešto.)

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan od Ismaila, sina Ebu Halida, čuo je Ibnu Ebu Evfa-a (da) govori:

Pošto je (tj. Kada je) obavljao umru poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pokrivali (krili, sakrivali smo ga od dječaka (mekanskih) idolopoklonika i od njih (samih da se ne bi dogodilo) da uznemiruju poslanika Allaha (Allahovoga poslanika), pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad, on je sin Zejda, od Ejjuba, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Došao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i njegovi drugovi, pa su rekli (govorili mekanski) idolopoklonici: Zaista ono dolazi vama (jedno) izaslanstvo (čiji su ljudi takvi da) je oslabila njih groznica Jesriba. Pa je zapovjedio njima (muslimanima) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da pokaskivaju (da idu brzo u izvršavanju prve) tri ophodnje (prva tri kruženja), a da idu (običnim hodom u prostoru) što je između dva ugla (čoška jemenska). A nije spriječilo njega da zapovjedi njima da pokaskivaju (u izvršenju tih) ophodnji sviju njih (ništa drugo) osim (njegovo) ostavljanje na njih (olakšice, tj. samo samilost i osjećaj prema njima ga je spriječio da ne naredi brzo ophođenje u svim ophodnjama, u svim ophođenjima). A povećao je Ibnu Selemete od Ejjuba, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abbasa, rekao je:

Pošto je došao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za svoju godinu (tj. u svojoj godini) koja je (ta što je) našao osiguranje (sigurnost, tj. što je dobio osiguranje, bezbjednost u njoj po ugovoru na Hudejbiji), rekao je:

"Pokaskivajte!" Zato (je to naredio da) pokaže (mekanskim) idolopoklonicima njihovu (muslimansku) snagu. A (ti) idolopoklonici su od strane (brda) Kuajkiana (posmatrali njih, odnosno mogli su vidjeti njih kako vrše obrede umre).

PRIČAO MI JE Muhamed od Sufjana, sina Ujejneta, od Amra, od Ata-a, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Trčao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, okolo Kabe i između Safe i Merve samo zato (da on) pokaže idolopoklonicima (Meke) svoju snagu.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Vuhejb, rekao je: pričao nam je Ejjub od Ikrimeta, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Vjenčao je sebi Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Mejmunu (Mejmunetu), a on je hodočasnički obučen, a sagrađio je s njom (bračni odnos, tj. a stupio je s njom u polni odnos), a on je dozvoljen (tj. a on je razriješen hodočasničkih obaveza i stega, jer ih je izvršio, a tada je već dozvoljeno stupiti u polni odnos sa vjenčanom ženom i na svetom tlu Meke i njezine okolice-harema). A umrijela (A umrla) je (ona poslije toga) u Serifu (mjestu udaljenom od Meke šest milja prema Medini idući).

Rekao je Ebu Abdullah: A povećao je (u pričanju) Ibnu Ishak: Pričao mi je Ibnu Ebu Nedžih, i Eban, sin Saliha, od Ata-a i Mudžahida, od Ibnu Abbasa, rekao je:

Vjenčao je sebi Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Mejmunu u umri izvršenja (ili: u umri suđenja - a to znači: u umri koju je obavio nakon ugovora o miru na Hudejbiji na godinu dana).